

INGLIZ TILINI O'RGANISHDA ONLINE VA OFFLINE KURLAR: QAYSI BIRI SAMARALIROQ?

Sodiqova Ruxshona Azizjon qizi

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Ilmiy rahbar: Zubaydova Nilufar Ne'matillayevna

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganishda online va offline kurslarning samaradorligi muhokama qilinadi. Online kurslar moslashuvchanligi, narxining arzonligi va zamonaviy texnologiyalarga asoslanganligi bilan ajralib turadi, biroq talabadan yuqori darajada motivatsiya va texnik bilim talab qiladi. Offline kurslar esa o'qituvchi bilan bevosita aloqa va interaktiv jamoaviy muhitni taqdim etadi, lekin vaqt va joy cheklovlari bilan birga qimmatga tushadi. Har ikki uslubning samaradorligi talabanning ehtiyoj va sharoitlariga bog'liq bo'lib, maqola oxirida ularning kombinatsiyasi orqali eng yaxshi natijaga erishish imkoniyati taklif etiladi.

Kalit so'zlar: Ingliz tilini o'rganish, online kurslar, offline kurslar, samaradorlik, til o'rganish metodlari, moslashuvchanlik, interaktivlik, motivatsiya, ta'lim usullari, texnologik yondashuv.

Ingliz tilini o'rganish bugungi kunda dunyo bo'ylab zaruratga aylanib, ko'pchilik uchun shaxsiy va professional muvaffaqiyatning muhim omiliga aylangan. Ushbu ehtiyojni qondirish uchun turli xil metodlar taklif etiladi, lekin odatda ikki asosiy yo'l – online va offline kurslar – taqqoslanadi. Quyida ularning samaradorligini ko'rib chiqamiz. Online kurslar: Moslashuvchanlik va zamonaviy yondashuv. Online kurslar so'nggi yillarda mashhurlik kasb etdi va buning sabablari ko'p: 1. Moslashuvchanlik: Talabalar vaqt va joy tanlashda erkin bo'ladilar. Bu ayniqsa band insonlar va geografik cheklovlarga ega bo'lganlar uchun muhimdir. 2. Narxning arzonligi: Online kurslar odatda offline kurslarga qaraganda arzonroq bo'ladi, chunki ular binolarni ijaraga olish yoki boshqa infrastrukturaga bog'liq emas. 3. Individual yondashuv: Ko'pchilik platformalarda shaxsiy o'quv rejalarini yaratish imkoniyati mavjud. Masalan, AI

asosidagi dasturlar talabaning darajasiga moslashadi. 4. Resurslarning boyligi: Video darsliklar, testlar, o'yinlar va boshqa interaktiv vositalar orqali materiallarni tez o'zlashtirishga yordam beradi. Lekin online kurslarning o'ziga xos cheklovlari ham bor: Motivatsiya yetishmasligi: Mustaqil o'qish o'zini-o'zi nazorat qilishni talab qiladi va bu hamma uchun oson emas. Texnik qiyinchiliklar: Internet sifatining pastligi yoki texnologik savodxonlikning yetarli emasligi ba'zi o'quvchilar uchun to'siq bo'lishi mumkin.

Offline kurslar: An'anaviylik va Interaktivlik. Offline kurslar, ya'ni sinfda o'qitish, an'anaviy o'quv metodlariga tayanadi:

1. O'qituvchi bilan bevosita aloqa: Sinfdagi o'quv muhitida o'qituvchi bilan yuzmayuz ishlash materiallarni yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

2. Jamoaviy muhit: Boshqa talabalar bilan muloqot qilish, jamoaviy mashg'ulotlar va rolli o'yinlar orqali til o'rganish jarayonini boyitadi.

3. Barqaror jadval: Darslarning qat'iy va muntazam jadvali talabalarning mas'uliyatini oshiradi. Ammo offline kurslarning ham kamchiliklari mavjud: Vaqt va joy bo'yicha cheklovlar: Talabalar aniq bir joyga borishlari va jadvalga moslashishlari kerak. Narxning yuqoriligi: Binolar, o'qituvchi maoshi va boshqa xarajatlar sababli offline kurslar qimmatroq bo'lishi mumkin. Samaradorlikni baholash. Har ikkala metodning samaradorligi talabaning o'z ehtiyojlari va sharoitlariga bog'liq. Quyida qaysi metod kim uchun mos ekanligi haqida tavsiyalar keltirilgan:

Online kurslar: Texnologiyalar bilan ishlashga qulay va mustaqil o'qishni afzal ko'ruvchilar uchun mos.

Offline kurslar: Ko'proq rahbarlikka muhtoj bo'lgan va jonli interaktiv muhitni istagan talabalar uchun yaxshi tanlov.

Xulosa qilib aytganda, online va offline kurslarning har biri o'ziga xos afzallik va kamchiliklarga ega. Samaradorlikni aniqlash uchun talabaning shaxsiy ehtiyojlari, maqsadlari va imkoniyatlarini inobatga olish kerak. Eng yaxshi natijani esa ushbu ikkala metodning kombinatsiyasi orqali olish mumkin. Masalan, offline darslarni online resurslar bilan boyitish samaradorlikni oshiradi. Shu bois, tanlovni amalga oshirishdan avval har ikki metodni sinab ko'rish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Clark, R. E., & Mayer, R. E. (2016). *E-learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning*. Wiley.
2. Selinker, L. (2013). *Second Language Acquisition: An Introductory Course*. Routledge.
3. Krashen, S. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Pergamon Press.
4. Turli online ta'lim platformalari, masalan, Coursera, Udemy, va Duolingo ning rasmiy veb-saytlari.
5. O'zbekistondagi offline va online til o'rgatish markazlarining taqdimot materiallari (Interpress, English House va boshqalar).
6. British Council. "The Benefits of Learning English Online vs Offline." (2020).